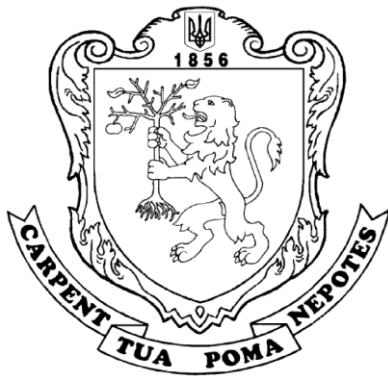

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО»

для здобувачів освітнього ступеня Магістр зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ДУБЛЯНИ 2024

Назва дисципліни: Фінансове посередництво

Розробник: к.е.н., доцент, кафедри фінансів, банківської справи та страхування Колодій А.В..

Шифр та назва галузі знань, здобувачів ступеня Магістр:

07 «Управління та адміністрування» – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Викладач дисципліни: Колодій Андрій Володимирович, к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справа та страхування

e-mail: andrewkolodiy77@gmail.com

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справа та страхування

Протокол № 1 від 12.08.2024 р.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

В умовах ринкової перебудови національної економіки фінансові посередники мобілізують і трансформують вільні заощадження в інвестиційні ресурси для розширеного відтворення економіки, активно спрямовують діяльність на отримання прибутку та задоволення потреб суб'єктів у фінансових послугах і тим самим забезпечують економічне зростання.

Предметом дисципліни «Фінансове посередництво» є економічні відносини, що виникають між суб'єктами фінансового ринку в процесі створення та надання фінансовими посередниками фінансових послуг, а також у процесі отримання таких послуг юридичними та фізичними особами.

Метою вивчення дисципліни є надання студентам базових знань щодо суттєвих аспектів діяльності у сфері фінансового посередництва та фінансового інвестування, які дозволяють отримати високий рівень кваліфікації та практичних навичок для забезпечення майбутнім випускникам конкурентних переваг на ринку праці.

Курс викладається у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи.

Обсяг курсу – 3 кредити ЄКТС (90 год.). Він передбачає 28 год. аудиторної (14 год. лекцій і 14 год. практичних занять або занять із викладачем) та 62 год. самостійної роботи. Підсумковий контроль – залік.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Фінансове посередництво» є надання магістрам комплексних знань та практичних навичок у сфері фінансового посередництва, спрямованих на глибоке розуміння ролі фінансових посередників в економіці, їхніх функцій, інструментів та механізмів роботи. Курс також покликаний ознайомити студентів із сучасними тенденціями та технологічними інноваціями у фінансовому посередництві, а також розвинути вміння аналізувати переваги та ризики, пов'язані з діяльністю фінансових посередників, для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень у професійній діяльності.

Завданнями дисципліни є засвоєння студентами знань щодо:

- значення фінансового посередництва для економіки в цілому; функцій фінансового посередництва як окремої сфери економічної діяльності; завдань, які виконують фінансові посередники в процесі своєї діяльності;
- складу та структури середовища, у рамках якого здійснюють свою діяльність фінансові посередники, а також місця і ролі фінансових посередників на ринку фінансового інвестування;
- інституційно-правових засад функціонування фінансових посередників, у першу чергу таких груп фінансових посередників, як договірні ощадні інститути та інвестиційні посередники;
- особливостей формування ресурсної бази та напрямів інвестування залучених

- ресурсів фінансовими посередниками;
- теоретичних основ фінансового посередництва та портфельного інвестування у фінансовій сфері;
  - змісту інвестиційного процесу та його основних етапів (зокрема таких етапів, як розробка інвестиційної політики, аналіз ринку цінних паперів, формування та перегляд інвестиційного портфеля, аналіз його ефективності);
  - визначення фінансових результатів діяльності фінансових посередників і особливостей їх оподаткування.

Після вивчення курсу здобувач освіти повинен:

Знати:

- основні поняття та визначення фінансового посередництва;
- сутність та визначення фінансового посередництва.
- види та типи фінансових посередників.
- значення та вплив фінансових посередників на економічне зростання та розвиток.
- функції фінансового посередництва та їх значення для економічної системи.
- основні фінансові інструменти, які використовують фінансові посередники.
- механізми роботи фінансових посередників та їх взаємодія з іншими учасниками фінансового ринку.
- технологічні інновації та їх вплив на фінансове посередництво.
- глобальні та локальні тренди у сфері фінансового посередництва.
- переваги, які надає фінансове посередництво для реального сектора економіки.
- основні ризики та обмеження, пов'язані з діяльністю фінансових посередників.
- методи та підходи до регулювання діяльності фінансових посередників.

Вміти:

- аналізувати роль та функції фінансових посередників;
- оцінювати вплив фінансових посередників на економічне зростання та розвиток;
- визначати ключові функції фінансових посередників у фінансовій системі;
- використовувати основні фінансові інструменти, що застосовуються фінансовими посередниками;
- розробляти стратегії ефективного використання фінансових механізмів у різних умовах;
- аналізувати сучасні тенденції та інновації у фінансовому посередництві;
- відстежувати та оцінювати вплив технологічних інновацій на фінансове посередництво;
- аналізувати глобальні та локальні тенденції розвитку фінансового посередництва;
- оцінювати переваги та ризики фінансового посередництва;
- визначати переваги фінансового посередництва для різних економічних суб'єктів;
- виявляти та оцінювати ризики, пов'язані з діяльністю фінансових посередників;
- розробляти та впроваджувати ефективні стратегії регулювання фінансових

посередників;

- створювати стратегії для мінімізації ризиків у діяльності фінансових посередників;

- застосовувати методи регулювання та контролю за діяльністю фінансових посередників для забезпечення фінансової стабільності;

Після успішного завершення курсу здобувач освіти матиме глибокі знання про сутність та визначення фінансового посередництва, інструменти та механізми фінансового посередництва, сучасні тенденції та інновації у фінансовому посередництві, переваги та ризики фінансового посередництва, регулювання та контроль діяльності фінансових посередників.

У результаті вивчення дисципліни здобувач набуде компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК08. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК02. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК04. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми (ПРН)

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

- Тема 1. Суть та роль фінансового посередництва у розвитку економіки.
- Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій.
- Тема 3. Інституційно-правові основи діяльності фінансових посередників.
- Тема 4. Організація інвестиційного менеджменту та вибір інвестиційної політики.
- Тема 5. Аналіз цінних паперів як етап інвестиційного процесу.
- Тема 6. Формування інвестиційного портфеля та його перегляд.
- Тема 7. Оцінка ефективності управління інвестиційним портфелем і результати діяльності фінансових посередників.
- Тема 8. Інші послуги сучасних фінансових посередників.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Фінансове посередництво» вивчається через аудиторні заняття, де магістранти отримують необхідні знання під час лекцій, практичних занять та консультацій, а також шляхом виконання самостійної роботи поза аудиторією.

Лекційний матеріал подається у формі лекцій-бесід і лекцій-візуалізацій. Лекція-бесіда забезпечує прямий контакт викладача зі студентами, дозволяючи звернути увагу на найважливіші питання теми та виявити особливості сприйняття матеріалу в процесі діалогу. Лекція-візуалізація полягає у візуальній подачі матеріалу з коментуванням візуальних матеріалів за допомогою технічних засобів навчання.

Практичні заняття включають різні форми та методи навчання, такі як виконання індивідуальних завдань, дискусії, тести, розв'язання задач та ситуаційних вправ. За потреби лекції та практичні заняття можуть проводитися дистанційно.

Самостійна робота передбачає виконання практичних завдань, передбачених програмою курсу, які не були завершені або не можуть бути виконані під час аудиторних занять, а також самостійне вивчення окремих питань.

Магістри працюють з друкованими матеріалами та інтернет-ресурсами, виконують усні та письмові завдання, готують доповіді та презентації, які розробляють індивідуально.

Магістри повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з «Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету

природокористування» пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Магістри представляють опрацьований практичний матеріал (виконане завдання) з відповідної теми.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи магістрів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістрів є підставою для її незарахування викладачем.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121 - III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
2. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди): Закон України від 15.03.2001 № 2299-I. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2299-14>
3. Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 № 2908-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2908-14>.
4. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV. URL :<http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>.
5. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>.
6. Гудзь Ю.Ф., Юнацький М.О. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансове посередництво». М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів і банківської справи; Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2020. 77с.
7. Кобушко І.М. Фінансове посередництво: конспект лекцій. Суми: Вид-во СумДУ, 2010. 194 с.
8. Неізнана О.В., Бойко О.О. Дослідження основних тенденцій і операцій на ринку FOREX. Ефективна економіка. 2018. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/>.
9. Неізнана О.В., Слободянюк Н.О., Волошина С.В., Гудзь Ю.Ф. Дослідження інвестиційної спроможності небанківських фінансових інститутів України в часи фінансово-економічних криз. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2019. С.379-39
10. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібною торгівлі. Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 18. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/16-2018> .
11. Юнацький М.О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства. Ефективна економіка. 2018. Вип. 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6232> .

12. Юнацький М.О. Огляд фінансових і нефінансових чинників впливу діяльності ТНК на економіку. Економіка та суспільство . 2018. Вип. 15. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal-14> .

Додаткова

1. Маслова С. О., Опалов О. А. Ринок фінансових послуг : навчальний посібник .2006. 192 с.
2. Хома І. Б., Алексєєв І. В., Тревого Л. С., Андрушко Н.І. Ринок фінансових послуг : навчальний посібник. Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2005. 248 с.
3. Зимовець В. В., Зубик С. П. Фінансове посередництво. К.: КНЕУ, 2004.
4. Постанова Кабінету Міністрів України: Про затвердження Порядку подання фінансової звітності від 28.02.2000 р. №419. URL:<http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
5. Постанова Національного банку України : Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті від 21.01.2004 №22. URL: <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
6. Постанова Правління Національного банку України: Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні від 15.12.2004 №637. URL: <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.
7. Наказ Державного казначейства України: Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ від 28.01.2002 №12. URL:<http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки Львівського національного університету природокористування, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
  - Бібліотека ЛНУП: м. Дубляни, вул. В.Великого, 1; тел. 22-45-915
  - Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
  - Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26
  - Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
  - Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81
2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет:
  1. Ліга страхових організацій України. URL:<http://www.uainsur.com>.
  2. Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України. URL: <https://www.nfp.gov.ua/>.
  3. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового

- розвитку . URL: <http://ufin.com.ua/> .
4. Страхування. URL:<http://www.forinsurer.com>.
  5. Сайт економічних новин та інформації . URL: [http:// www.economics.com.ua](http://www.economics.com.ua).
  6. Податковий Кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI.URL:
<http://zakon.rada.gov.ua>.
  7. Бюджетний Кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI.URL:
<http://zakon.rada.gov.ua>.
  8. Державна служба статистики.URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
  9. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.